

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת אמור

• דברי בינה •

ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים וכו'.
(כא א)

וברש"י: "אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים".

ובדרך צחות אמרתי "יפאר ענוים בישועה" [תהלים קמט ד], שיש לפעמים שאדם הוא ענו, מחמת שהוא מדוכא ביסורים ח"ו וכדומה, שאין לו ממה להתגאות את עצמו. וההתפארות של הענוים, שיודעים שהם באמת ענוים, הוא, אם השם יתברך מושיע אותם בכל הענינים לטובה.

וזהו גם כן "להזהיר גדולים על הקטנים", שהם יכניסו המדות קטנות לגדלות,

הן אם עושים זאת בקטנות הדעת, והן מחמת צרה וצוקה ח"ו, יראו להכניס זאת לגדלות הדעת, ויבקשו רחמים מהשם יתברך שיושיע את ישראל בכל הענינים לטובה. וזה פירוש 'להזהיר' לשון הארה, 'הגדולים על הקטנים', וכנ"ל.

עמוד קכט

• מבשר טוב •

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם
לנפש לא יטמא בעמיו.

ונראה שדבר זה ניתן ללמוד מפרשת
טומאת כהנים דכתיב התם: ניקא

כא א] "אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו", ואזהרת התורה בפרשה זו היא ציווי מיוחד לכהנים שלא יטמאו את עצמם למת. והנה כלל גדול הוא בידינו מהבעש"ט הקדוש שהתורה היא נצחית ושייכת לכל אדם ובכל עת, ומעתה יש לעיין מה לימוד יש מפרשה זו של טומאת כהנים לכל בני ישראל בכל הדרות.

ונראה לבאר בזה ביסוד הדברים הנ"ל, שהרי כבר כתבנו לעיל [פרק א] שהכהנים הרי זה מרמז לאותם האחראים על החינוך והעומדים על המשמר להורות לעם חוקים ומשפטים. ומילת 'ואמרת' הרי זה מורה על אמירה רכה. ובא הכתוב להורות שאותם המוכיחים את העם שצריכים הם להוכיח רק ברכות ובנעימות. ולא בדברים קשים.

ולענייננו נראה לומר שזהו מה שפירש רש"י שם: "בני אהרן. יכול

חללים תלמוד לומר הכהנים: בני אהרן. אף בעלי מומין במשמע", ע"כ. ולדרכנו הביאור בזה הוא, שודאי "אף בעלי מומין במשמע", היינו, אפילו בני ישראל שהם מלאים במומין מחמת עבירות או מידות רעות רח"ל, הן מומין העוברים והן שאינם

• היהודי הקדוש •

כל איש אשר יקרב להקריב מכל זרעכם אל הקדשים. (כב ג)
הנאון החריף העצום מו"ה לייביש חריף אבד"ק אפטא שאל את תלמידו רבינו היהודי הקדוש: אשאל אותך בני איך תסתכן לנפשך לילך בכל יום בהמקוה אשר בפה, כפי באפטא היה מקוה עמוקה מאוד בכמה עשרות שליכות כידוע], והלא הכתוב [דברים ד טו] הזהיר "ושמרתם מאד לנפשותיכם". ענהו היהודי הלא פשטא דקרא כתיב אך 'לנפשותיכם', ולא לגוף. אמר לו: והלא הגוף הוא נרתיק להנפש וצריכים לשמרו לקיום הנפש, ועוברים על לאו בהפקירו.

אז ענהו היהודי: מקרא מפורש בתורה הקדושה: "אמור אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב להקריב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל אל ה' וטומאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא". חזינן מהאי, דכשיקרב לקדושה ולקדשים וטומאתו עליו יכרת נפשו וכשיכרת הנפש משורשה ממילא יתום חיות הגוף, מוטב שיתום חיות הגוף בטהרה והנפש תהיה דבוק בשורשה, משתהיה הנפש נכרת משורשה וחיות הגוף אך בלא טהרה. (תפארת היהודי אות ב)

עמוד צה

• זכרון משלי •

ומיום השמיני והלאה ירצה לקרנן אשה לה'. (כב כז)
הנה איתא במדרש: שור או כשב או עז כי

עוברים, מכל מקום יזהרו אף להם לומר רק דברים רכים וטובים ולחזק אותם ולאמץ את ידם, ולא חלילה לעשות אותם ל"חללים" על ידי שיאמרו אליהם דברים קשים וייאשו אותם, שבכך יהיו כמתים.

כי אם האדם מיואש ממצבו ואינו מאמין שהרי הוא יכול להשתנות הרי הוא כ"מת" ואין שום תועלת לדבר איתו ולחנכו, וזהו אזהרה חמורה לכהנים משרתי ה' שעבודתם היא להורות לבני ישראל את דרך הישר ולחנכם לתורה ולעבודה, שיזהרו מאוד שלא יעשו את בני ישראל בכחינת "חללים" מיואשים מלעלות ממצבם, אלא אדרבה לעורר אותם ולחזקם ולהפיח בהם כח ועידוד שבודאי ביכולתם להשתנות בכל רגע ממש, ואין יאוש משום מצב שהוא, ובכך יגרום להם לעזוב את כל הרע ולעשות רק רצונו של מקום.

חינוך - שער החינוך בנועימות פרק ג

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

כי אם לשארו. (כא א)
"שאריו" זה גופו כמובא בפסוק "שאר בשרו" [ויקרא יח ו], היינו לקדש גם את עשיותיו הגשמיות. "הקרוב אליו", היינו לקרבם להשי"ת שיתגלה על ידיהם אור קדושתו יתברך גם לשארו זה גופו. להשפיע עליהם את כל הצטרכות הגופניות, שלא יחסר לכל בני ישראל הן ברוחניות והן בגשמיות בני חיי ומזוני, אמץ.

עמוד רה

להשפיע צדקה, הוא מסתכל ומחשב רק 'בהררי א-ל' שבישראל, כנ"ל. אבל, 'ומשפטיך', כשצריך לעשות משפט ח"ו, הרי הוא מסתכל ומתחשב ב'תהום רבה' אשר בישראל.

דקשה ליה להמדרש, אדם שחטא איך יתרצה רק בקרבן בהמה. וזה שאמר "מיום השמיני והלאה ירצה" וגו', למה ליה כן. ומתוך, הדא הוא דכתיב 'משפטיך תהום רבה' שבשעת המשפט הוא מסתכל רק בתהום רבה שבישראל, ואדם להבל דמה, ואין חילוק בינו לבין הבהמה, ודי בקרבן בהמה לכפר בעדו.

עמוד קמא

• דברי בינה •

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו', **שבע שבתות תמימות תהיינה**. (כג טו) **היינו**: שעל ידי ספירת העומר, שהוא ענין קדושת ישראל, בכל פרטי השבע

יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה', הדא הוא דכתיב [תהלים לו ה] צדקתך כהררי א-ל כו' ומשפטיך תהום רבה כו', עי"ש.

ולכאורה איזה שייכות יש בין ב' הפסוקים האלו, שהוא אומר הדא הוא דכתיב. אך הפירוש הוא, כשהקדוש ברוך הוא רוצה להשפיע צדקה וחסד על ישראל, הוא מסתכל ברוממות ומעלת ישראל, ועל המצוות שהם מקיימים, הוא מסתכל מי גזר ומי צוה אותם, ורצונו של מי הם מקיימים, ושהוא זרע קודש מחצבתו, חלק אלקי ממעל. אבל ח"ו, כשצריך לעשות משפט בישראל אזי מסתכל רק בהשפלות, וכי מה נחשב הוא, ואדם להבל דמה, וכמה צרות סבל. ואף על העבירות שעבר אינו מחשב מי גזר ומי צוה, רק בהמצוה.

וזהו 'צדקתך', כשהקדוש ברוך הוא רוצה

מעשי הצדיקים

להזהיר גדולים על הקטנים. (רש"י, יז יב)

סיפר מרן אדמו"ר שליט"א משמו של הרה"ח ר' לייבל פרידמן ע"ה: פעם אחת כשרבינו הק' ממעזריטש ואחיו הק' מפארציווא עוד בהיותם ילדים, ועשו שניהם קידוש אצל אביהם הקדוש מרן הדברי בינה. הרה"ק ממעזריטש היה יותר בעל מנגן, ואמר הקידוש בניגון ונעימה ובקול ערב, והרה"ק מפארציווא לא עשה כמותו. ושאלו אותו: מדוע אין אתה למד מאחיק איך לעשות הקידוש, ונתערב אביהם הרה"ק זצוק"ל ואמר: אל תאמר כן כי בנפשו הדבר, אלא כל אחד יעשה קידוש לפי מה שהוא אדם, ולא יחקו אחד את השני, כי צריך לתת לכל אחד לגדול כפי נטיית נפשו.

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

וקדשתו כי את לחם אלקיך הוא מקריב - ישראל חייבים להיות זהירים במעשיהם, שלא יפגמו בקדושתו של הצדיק - וקדשתו - משום שקדושתו תלויה בהם, ולא זו בלבד אלא דרכו עוברת ההשפעה אליהם - כי את לחם אלקיך הוא מקריב - . (תולדות אדם)

ראשו. אל יחשוב בדעתו כי ח"ו אין לו תקנה, ואפס תקוה שיוכל לחזור לעבודת השם יתברך. רק לעולם צריך האדם להתחזק, ולשוב אל ה' בכל לב ונפש, ויסגל במצות ומעשים טובים. ובוודאי הקדוש ברוך הוא לא ישיב פניו ריקם, כי הקדוש ברוך הוא ידו פתוחה לקבל שבים.

ולרמז זאת צוה הקדוש ברוך הוא להביא מנחת העומר מן השעורים, אף שהוא מאכל בהמה דבר שפלה ונבזה, צוה הקדוש ברוך הוא להקריבו על גבי המזבח לריח ניחוח לה', להורות כי מגביה שפלים ה' כנ"ל. ולכן לא נזכר בתורה בפירוש שהיה בא מן השעורים, יען כי הוא דבר שפלה מאכל בהמה, והבן.

עמ' רלח

• תולדות אדם •

שבע שבתות תמימות תהיינה. (כג טו) **כי** צריכים לעסוק הן בתורה הן במצוות, והן בכל דבר שבקדושה בשם כל ישראל. וזהו עיקר רצון הבורא יתברך שמו, שיהיה הכל התאחדות גמור, כמו שנאמר "שבע שבתות תמימות תהיינה", ואמרו חז"ל [ויק"ר כה ג] "אימתי הן תמימות, כשעושין רצונו של מקום". וענין תמימות מרמז על האחדות. ועל ידי האחדות יוכל לבוא לידי קבלת התורה.

עמוד שגב

מידות, שישתמשו בכל מדותיהם רק לרצונו יתברך - על ידי זה יהיו ראויים מצד מעשיהם, לבוא ולקדשהו לקדושה העליונה של מתן תורה, כידוע.

וביציאת מצרים היה התגלות הקדושה לישראל, רק בדרך כלל. ועל ידי ענין הספירה, שהוא טהרת וקדושת המדות, בכל פרט ופרט, על ידי זה הוציאו את התגלות קדושתו יתברך אל הפועל. וכן על ידי קיום המצות, מוציאים לפועל את הדברות הכללים, שהוא אנכי ולא יהיה לך. וזה שתחילת הדברות הוא, אנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וגו', כי באמת ענין יציאת מצרים הוא ענין אחד עם בחינת אנכי - שהוא בחינת הכלל כנ"ל.

חנוכה עמ' קצ

• ארון עדות •

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עומר התנופה. (כג טו) **להבין** מדוע לא נכתב בפירוש בתורה שהעומר היה בא מן השעורים, נוכל לתרץ יען כי בסוטה גם כן היה צריך להביא מנחת קנאות קמח שעורים, ופירש"י ז"ל [במדבר ה טו] יען כי היא עשתה מעשה בהמה, לפיכך תביא מנחה משעורים, שהוא מאמכל בהמה.

הנה בכאן צוה הקדוש ברוך הוא להביא מנחת העומר מן השעורים, ללמד לאדם מוסר השכל, שאל יפול האדם בעצמו, אף שהוא ח"ו בדיוטא התחתונה ומלוכלך בחטאים ועונות מכף רגלו ועד